

Волуйко О.М., начальник курсу
факультету підготовки працівників
ОВС навчально-наукового інституту
заочного навчання Національної
академії внутрішніх справ

ФОРМИ СПІВПРАЦІ МУНІЦИПАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН ТА НАСЕЛЕННЯ

Сучасний стан розвитку суспільних відносин у сфері охорони громадського порядку та громадської безпеки, останнім часом потребує інтенсивного процесу пошуку шляхів реформування діяльності правоохоронних органів, у тому числі міліції, одним із напрямів якого є створення муніципальної міліції в Україні.

Основним із пріоритетних завдань муніципальної поліції є взаємодія з органами внутрішніх справ та іншими правоохоронними і контролюючими структурами з питань попередження та профілактики порушень правопорядку на

території міст. Взаємодія поліції й населення заснована на двох основних принципах: консультації та співробітництва (кооперації).

Консультація означає, що поліція, ґрунтуючись на вивченні думки населення, визначає свої пріоритети й політику діяльності, намагаючись, щоб вони відповідали потребам місцевого населення. Поліція перебуває на службі в населення, а це означає, що вона повинна знати, що найбільше хвилює й турбує людей, і мати змогу відповідати на ці запити, а також знати, наскільки люди задоволені роботою поліції. Крім того, консультація означає, що поліція повинна пояснювати свої дії, звітувати перед населенням.

Кооперація (співробітництво) між поліцією та громадськістю означає спільну роботу для досягнення загальних цілей. У Великобританії найбільш популярна ідея *партнерства*, яка полягає в тому, що поліція та громадськість є ніби “співавторами” безпеки співтовариства. Партнерство визначається також як спільна робота з населенням щодо виявлення і вирішення місцевих проблем: “поліція і громадськість повинні працювати разом як рівні партнери для виявлення проблем, визначення пріоритетів і вирішення болючих проблем, таких як злочинність, наркотики, страх перед злочинністю, суспільні безладдя, а також проблеми безгосподарності в мікрорайоні” [1].

Однією, з найцікавіших форм співробітництва поліції зарубіжних країн та населення, є сусідське спостереження.

Суть сусідського спостереження полягає в тому, що громадяни повинні стати “очима й вухами” поліції, спостерігаючи за подіями біля будинку й повідомляючи про підозрілі випадки або осіб у своєму районі. Ідея полягає в тому, що через участь у сусідському спостереженні вони можуть краще дізнатися один про одного, допомагати один одному, повідомляючи про будь-які підозрілі події в поліцію [2]. Невеликі групи громадян збираються для вирішення місцевих проблем, обмінюються порадами про те, як убезпечити себе від злочинців, а також будують плани щодо організації спостереження в районі проживання. Члени групи доглядають за будинками своїх сусідів, маркують своє майно, поліпшують

захищеність своїх будинків і в деяких програмах висувають пропозиції щодо благоустрою території [3; 4, с. 126].

Сусідське спостереження може бути розпочате з ініціативи місцевої поліції або співробітника з профілактики злочинності, а найчастіше - з ініціативи самих громадян. Звичайно, призначаються координатор, посередники між координатором і місцевими жителями. Проводяться збори й видаються бюлетені для інформування місцевих жителів, на будинках розміщуються спеціальні наклейки; вуличні покажчики також можуть використовуватися для інформації, що дана територія охоплена програмою сусідського спостереження.

Концепція співробітництва поліції із громадськістю в останні кілька десятиліть стала важливим елементом планування діяльності багатьох поліцейських сил і підрозділів у Європі й Північній Америці. Досвід упровадження різних програм і форм співробітництва з населенням на Заході показує важливість спільної роботи поліції та громадськості, насамперед, для профілактики злочинності й порушень громадського порядку. Крім того, розвиток та зміцнення співробітництва з населенням може розглядатися як важлива складова процесу демократизації поліції, під час якого поліція стає все більше сприйнятливою до потреб і проблем населення, на службі в якого вона перебуває.

В Україні, в якій міліція перебуває на початку демократичних перетворень і в пошуку ефективніших шляхів боротьби зі злочинністю, навряд чи існує альтернатива зміцненню відносин із громадськістю. У радянський період було накопичено значний досвід співробітництва міліції із громадськістю, хоча далеко не завжди таке співробітництво базувалося на добровільній основі і не завжди дійсно допомагало вирішувати проблеми злочинності та громадського порядку. Проте для сучасної міліції України процес відновлення відносин співробітництва з населенням є природним відродженням існуючих традицій, що існували раніше [4, с. 130].

Здійснюючи реформу міліції в Україні, недостатньо обмежуватися тільки діями, що вживаються урядом. Для

досягнення успіху також необхідна активна участь міліції та громадськості в реформаційних процесах. Нині міліція, як і інші державні органи, занадто віддалена від проблем людей. Пріоритетним напрямом діяльності правоохоронців найчастіше вважається розшук та затримання злочинців, а діяльність, пов'язана з попередженням злочинів, майже не проводиться. у сфері охорони громадського порядку та громадської безпеки,

Список використаних джерел

1. Trojanowicz, R, Bucqueroux, B (1998) Community Policing, How to get Started, Cincinnati: Anderson Publishing Co. - 258 p.
2. Graham, J. & Bennett, T. (1995) Crime Prevention Strategies in Europe and North America, European Institute for Crime Prevention and Control, Helsinki, Finland. - 678 p.
3. Eck, J., Spelman, W. (1989) A Problem Oriented Approach to Police Service Delivery, in: Dennis Jay Kennedy (ed.), Police and Policing: Contemporary Issues, New York: Praeger. - 543 p.
4. Басс В.О. Організаційно-правові засади створення місцевої міліції в Україні: порівняльний аналіз з діяльністю муніципальної поліції зарубіжних країн: дис. канд. юр. наук: 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право / В.О. Басс. - К., 2010. - 203 с.